

דף ד.

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ד ה"י

כָּל הַזְבָּחִים צָרִיךְ הָעוֹבֵד שֶׁתְּהִיָּה מִחֲשַׁבְתּוֹ לְשֵׁם הַזְבָּח *
 וְלִשְׁם בְּעָלָיו בְּשַׁעַת זְבִיחָהּ וּבְשַׁעַת קַבְּלַת הַדָּם וּבְשַׁעַת
 הוֹלְכַת הַדָּם וּבְשַׁעַת זְרִיקָתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִשְׂר
 זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו שֶׁתְּהִיָּה זְבִיחָה עִם שְׂאֵר אַרְבַּע
 הָעֵבוֹדוֹת לְשֵׁם שְׁלָמָיו. וְכֵן שְׂאֵר הַקְּרָבָנוֹת. וְאִם שָׁחַט
 וְעָבַד שְׂאֵר עֲבוֹדוֹת סֵתָם וְלֹא חָשַׁב כְּלָל בְּעוֹלָה
 וּבְשְׁלָמִים הֲרִי הֵן כְּשָׂרִים וְעָלוּ לְבַעְלִים:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פי"ג ה"א

שָׁלַשׁ מִחֲשָׁבוֹת הֵן שְׁפוּסְלִין אֶת הַקְּרָבָנוֹת. * וְאֵלוֹ הֵן.
 מִחֲשַׁבְתַּת שְׁנוּי הַשֵּׁם. וּמִחֲשַׁבְתַּת הַמָּקוֹם. וּמִחֲשַׁבְתַּת הַזְּמַן.

ע. כסף משנה: כל הזבחים צריך העובד שתהיה מחשבתו לשם הזבח וכו'. בריש זבחים תנן
 כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן
 הפסח והחטאת, ומשמע בגמ' דהאי שלא לשמן היינו בין בשינוי קדש בין בשינוי בעלים
 ויליף בגמרא דכל ד' עבודות אלו צריך שלא ישנה בקדש ולא בבעלים. ומ"ש רבינו ואם
 שחט ועבד שאר עבודות סתם ולא חשב כלל וכו'. שם בגמרא דייק טעמא דשלא לשמן הא
 סתמא עלו לבעלים לשם חובה אלמא סתמא נמי כלשמן דמי משום דזבחים בסתם לשמן
 עומדים. ואם כן יש לתמוה על רבינו למה כתב בעולה ובשלמים וכו' דמשמע דדוקא הני
 עלו לבעלים לשם חובה ולא חטאת ופסח והא ליתא דבכולהו סתמן כלשמן דמי ועלו
 לבעלים לשם חובה וצ"ע

פ. כסף משנה: שלש מחשבות הן וכו'. מתבאר והולך. ומה שכתב מחשבת שינוי השם וכו'.
 בפרק קמא דזבחים תנן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים
 לשם חובה חוץ מן הפסח והחטאת ובגמרא יליף מקראי דבפסח וחטאת פוסל בין שינוי
 קדש בין שינוי בעלים. ומה שכתב רבינו כגון שהיה עולה ויחשב שהוא שלמים אע"ג דכל
 הזבחים חוץ מפסח וחטאת כשרים שלא לשמן כיון דלא עלו לבעלים לשם חובה שפיר

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

מִחֻשְׁבֵּת שְׁנוּי הַשֵּׁם כִּי צָד. זֶה הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח שְׁלֹא לְשֵׁמוֹ. כְּגוֹן שֶׁהָיָה עוֹלָה וַיִּחְשַׁב שֶׁהוּא שְׁלָמִים. אוֹ יִשְׁחַטְנוּ לְשֵׁם עוֹלָה וּשְׁלָמִים. אוֹ לְשֵׁם שְׁלָמִים וּלְשֵׁם עוֹלָה. אוֹ שֶׁשָּׁחַט הַזֶּבֶח שְׁלֹא לְשֵׁם בְּעֻלָּיו. זוֹ הִיא מִחֻשְׁבֵּת שְׁנוּי הַשֵּׁם. מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם כִּי צָד. כְּגוֹן שֶׁשָּׁחַט אֶת הַזֶּבֶח לְשֵׁמוֹ עַל מְנַת לְזֶרֶק דָּמוֹ. אוֹ לְהִקְטִיר מִמֶּנּוּ דָּבָר הָרְאוּי לְהִקְטִירָה חוּץ לְעִזָּרָה. אוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ דָּבָר הָרְאוּי לֶאֱכִילָה חוּץ לְמָקוֹם אֲכִילָתוֹ. זוֹ הִיא מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם. וַזִּבְחִים שֶׁחֲשַׁב בָּהֶן מִחֻשְׁבָּה זוֹ הֵם הַנִּקְרָאִים זִבְחִים שֶׁשָּׁחַטְן חוּץ לְמָקוֹמָן. מִחֻשְׁבֵּת הַזְּמַן כִּי צָד. כְּגוֹן שֶׁשָּׁחַט אֶת הַזֶּבֶח לְשֵׁמוֹ עַל מְנַת לְזֶרֶק דָּמוֹ מֵאַחַר שֶׁתִּשְׁקַע הַחֲמָה שְׁאִינוֹ זְמַן זְרִיקָתוֹ. אוֹ לְהִקְטִיר מִמֶּנּוּ דָּבָר הָרְאוּי לְהִקְטִיר לְמִחָר מֵאַחַר שֶׁיַּעֲלֶה עִמּוֹד הַשַּׁחַר שְׁאִינוֹ זְמַן הַקְּטָרָתוֹ. אוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ דָּבָר הָרְאוּי לֶאֱכִילָה לְאַחַר זְמַן הָרְאוּי לֶאֱכִילָתוֹ. זוֹ הִיא מִחֻשְׁבֵּת הַזְּמַן. וַזִּבְחִים שֶׁחֲשַׁב בָּהֶן מִחֻשְׁבָּה זוֹ הֵם הַנִּקְרָאִים זִבְחִים שֶׁשָּׁחַטוּ חוּץ לְזְמַנָּן וְהֵם הַנִּקְרָאִים פְּגוּל בְּכָל מָקוֹם. וְזֵהוּ 'פְּגוּל' הָאֵמֹר בַּתּוֹרָה:

שייך למימר בהו שם פיסול. ומה שכתב או ישחטנו לשם עולה ושלמים או לשם שלמים ולשם עולה. הוא ממה ששנינו בסוף פרק קמא דזבחים (דף י"ג) גבי פסח וחטאת ששחטן לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן: מחשבת המקום כיצד וכו'. מבואר במשנה פרק ב' דזבחים (דף כ"ה): מחשבת הזמן כיצד וכו' עד הרי הקרבן פגול. מבואר שם במשנה:

הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פט"ו ה"א

כָּל הַזְבָּחִים שֶׁנִּשְׁחָטוּ בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם. ז' בֵּין
 בְּקִרְבָּנוֹת יָחִיד בֵּין בְּקִרְבָּנוֹת צְבוּר. כְּשֵׁרִים אֵלָּא שְׁלֹא
 עָלוּ לְבַעֲלִים לְשֵׁם חוּבָה. חוּץ מִן הַחֲטָאת וְהַפֶּסַח שְׁאֵם
 נַעֲשׂוּ בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם פְּסוּלִין. וְאֶחָד הַמְּשַׁנֶּה שֵׁם
 הַזְבָּח בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה אוֹ בְּשַׁעַת קִבְלָה אוֹ בְּשַׁעַת הוֹלְכָה
 אוֹ בְּזִרְיָקָה כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. כִּי צִד לֹא עָלוּ לְשֵׁם חוּבָה. כְּגוֹן
 שֶׁשָּׁחַט עוֹלָה לְשֵׁם שְׁלָמִים לֹא עָלְתָה לְבַעֲלִים לֹא מְשׁוּם
 עוֹלָה שֶׁהֵם חִיבִין בָּהּ וְלֹא מְשׁוּם שְׁלָמִים. אֵלָּא חִיבִין
 לְהָבִיא זֶבַח אַחֵר. וְכֵן אִם שָׁחַט עוֹלָת רְאוּבֵן לְשֵׁם
 שְׁמַעוֹן לֹא עָלְתָה לֹא לְרְאוּבֵן וְלֹא לְשְׁמַעוֹן. בְּמֵה דְבָרִים
 אֲמוּרִים כְּשֶׁעָקַר שֵׁם הַזְבָּח בְּזָדוֹן. אֲבָל אִם טָעָה וְדָמָה

ז. כסף משנה: כל הזבחים שנשחטו במחשבת שינוי השם וכו'. משנה בריש זבחים.
 ומ"ש ואחד המשנה שם הזבח בשעת שחיטה או בשעת קבלה או בשעת הולכה או
 בזריקה. גם זה משנה שם (דף י"ג). ומ"ש בין בקרבנות יחיד בין בקרבנות הצבור. מתבאר
 בפ"ק דזבחים (דף ד') דשנוי קדש ישנו בצבור כביחיד אבל שינוי בעלים לא שייך בצבור
 שהרי הכל בעליו: כיצד לא עלו לשם חובה וכו' וכן אם שחט עולות ראובן וכו'. שם בגמ'
 יליף מקראי דבין שינוי קדש בין שינוי בעלים בעינן בכולהו קרבנות לשמן למצוה ובפסח
 וחסאת לעכב. ומ"ש בד"א כשעקר שם הזבח בזדון אבל אם טעה ודימה שזו העולה
 שלמים הוא וכו'. בפ' התכלת (דף מ"ט) איפליגו אמוראי עקירה בטעות אי היא עקירה
 או לא ורבא דהוא בתרא אמר דעקירה בטעות לא היא עקירה ואביי נמי משמע דסבר
 כוותיה ובפסחים פ' אלו דברים [דף ע"ב]. מתמה גמרא אמתני' דהתם שמע מינה עקירה
 בטעות היא עקירה משמע דס"ל דלא היא עקירה. ומ"ש וכן החטאת והפסח שעשאן
 במחשבת שינוי השם בטעות כשרים וכו'. הוא מה שכתבתי בסמוך דאיתא בפ' אלו דברים
 גבי הפסח: וכן עולת העוף שמלקה וכו'. אריש פירקא קאי דקתני כל הזבחים שנשחטו
 במחשבת שינוי השם כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן החטאת והשתא
 קאמר דהוא הדין לקרבן העוף דשינוי השם פסול בחטאת ובעולה כשר אלא שלא עלה
 לבעלים לשם חובה והוא מבואר במשנה פ' קדשי הקדשים (ס"ד):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

שְׂזוּ הָעוֹלָה שְׁלָמִים הִיא וְעֹשֶׂה כָּל עֲבוֹדוֹתֶיהָ לְשֵׁם
 שְׁלָמִים עֲלֶתָהּ לְבַעָלִים לְשֵׁם חוֹבָה. וְכֵן הַחֲטָאת וְהַפֶּסֶח
 שֶׁעֲשָׂאָן בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם בְּטָעוֹת כְּשָׂרִים. שֶׁעֲקִירָה
 בְּטָעוֹת אֵינָה עֲקִירָה. וְכֵן עוֹלַת הָעוֹף שֶׁמְלַקָּה אוֹ שֶׁמְצָה
 דְּמָה בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם כְּשָׂרָה וְלֹא עֲלֶתָהּ לְבַעָלִים.
 וְחֲטָאת הָעוֹף פְּסוּלָה: